

ВІЛ, інформація для пацієнтів

Лист лікарів інфекційного контролю

Чому ви отримали цю інформацію?

Існує підозра або інформація про те, що ви інфіковані ВІЛ. Ця листівка містить інформацію про ВІЛ, лікування і запобіжні заходи.

Що таке ВІЛ?

ВІЛ — це вірус, який вражає вашу імунну систему. Існують ліки, які при правильному прийомі знижують вірусне навантаження в організмі і можуть дозволити людині з ВІЛ прожити довге і повноцінне життя. Якщо ліки приймаються правильно, ризик заразити когось іншого ВІЛ стає мінімальним. ВІЛ-інфекція невиліковна, тобто навіть якщо ви проходите лікування, вірус залишається в організмі. Якщо інфікована людина не отримує лікування, через деякий час імунна система слабшає, і можуть розвинути незвичайні інфекції або рак. Цей пізній стан називається СНІД. Зараз у більшості людей ВІЛ ніколи не переходить у СНІД.

Як передається ВІЛ?

Більшість людей з ВІЛ були інфіковані в результаті незахищеного статевого акту (вагінального, анального, а іноді і орального сексу). Кров інфікованої людини дуже заразна, і ВІЛ може передаватися від однієї людини до іншої при переливанні крові, уколів голкою або при використанні одного і того ж інструменту для ін'єкцій. Існує також ризик зараження, якщо кров з ВІЛ потрапить на слизові оболонки очей, носа або рота або на пошкоджену шкіру. Але добре підібрана терапія зменшує кількість вірусу в крові настільки, що інфекція не буде передаватися під час статевого акту. Щодо інцидентів з ризиком зараження через кров (таких як уколи і порізи, а також спільне використання шприців) ризик зараження від людини з добре підібраним лікуванням від ВІЛ вивчений не так добре, і тому його не можна повністю виключити. ВІЛ може передаватися від матері до дитини під час вагітності, пологів та грудного вигодовування. Якщо відомо про ВІЛ-інфекцію у матері, ризик для дитини може бути майже повністю усунений за допомогою медикаментозного лікування і відмови від грудного вигодовування.

Як ВІЛ не передається?

ВІЛ не передається через обійми, поцілунки або пестощі. Сльози, сеча, кал, блювота або носовий слиз, які не змішані з кров'ю, також не заразні. Кров на непошкодженій шкірі не становить небезпеки зараження.

Права

Відповідно до Закону «Про інфекційні захворювання» тестування, візити до лікаря та лікування ВІЛ є безкоштовними.

Ви також маєте право на психосоціальну підтримку, яка може знадобитися, щоб впоратися з хворобою. Ваш лікар повинен надати вам консультацію про те, як не наражати інших на ризик зараження.

Професійна діяльність

ВІЛ-інфекція зазвичай не призводить до обмежень у навчанні або професійній діяльності.

Вагітність і грудне вигодовування

Ви можете отримати допомогу, щоб ви/ваш партнер могли завагітніти з мінімальним ризиком передачі інфекції дитині. Жінки з ВІЛ не повинні годувати грудьми.

Діти з ВІЛ

Батьки/опікуни та діти поступово отримують відповідну до віку дитини інформацію про запобіжні заходи від лікаря. Діти, які живуть з ВІЛ, мають таке ж право на дошкільну і шкільну освіту, як і інші діти, але можуть мати особливі потреби, які необхідно враховувати. Лікар може надати

відповідну інформацію дошкільному закладу, якщо батьки/опікуни згодні. Коли дитина піде в школу, слід проінформувати шкільну медичну службу.

Презерватив під час вагінального, анального та орального статевого акту

Презерватив є хорошим захистом від ВІЛ та інших захворювань, що передаються статевим шляхом, і його завжди слід використовувати під час всього статевого акту.

Профілактичне медикаментозне лікування

Якщо існує ризик, що ви заразили людину при статевому контакті, при контакті з вашою кров'ю або іншим чином, людина може отримати профілактичне медикаментозне лікування (постконтактна профілактика, ПКП). Це необхідно зробити якомога швидше. Якнайшвидше зверніться до свого лікаря або до інфекційної клініки/чергового відділення.

Відстеження інфекції

Дуже важливо виявляти людей, інфікованих ВІЛ, щоб вони могли отримати лікування, і щоб інфекція не поширювалась на інших. Тому, якщо у вас ВІЛ, ви повинні повідомити нам, хто міг заразити вас або кому ви могли передати інфекцію. Це можуть бути люди, з якими у вас був статевий акт або інший сексуальний контакт, люди, з якими ви ділилися інструментами для ін'єкцій, і, в деяких випадках, члени сім'ї. Відстеження інфекції здійснює ваш лікар, куратор або медсестра. Інформація, яку ви надаєте, є конфіденційною. Люди, про яких ви розповідаєте, не дізнаються, що це ви надали інформацію. Їм тільки повідомлять, що вони мають зробити аналізи.

Кров завжди слід вважати заразною

- *Особи, які можуть контактувати з вашою кров'ю (наприклад, під час перев'язки ран), завжди повинні користуватись рукавичками.*
- *Скривавлений матеріал слід упакувати перед утилізацією.*
- *Якщо ваша кров потрапить комусь в очі, ніс або рот, слід негайно промити їх водою. Ви повинні повідомити людині, що кров заражена ВІЛ, і що вона повинна терміново звернутися до інфекційної клініки/чергового відділення для консультації.*

Правила поведінки, яких ви повинні дотримуватись, щоб не заразити інших

Відповідно до Закону «Про інфекційні захворювання» ВІЛ є загальнонебезпечним захворюванням. Ви зобов'язані запобігати передачі інфекції від вас іншим особам. Якщо існує ризик зараження, ви повинні повідомити іншу людину про свою хворобу. Нижче перераховані запобіжні заходи, регульовані законом. Більшість з них відносяться до всіх людей з ВІЛ, але деякі залежать від вашої ситуації і також можуть змінюватися з часом. Ваш лікар вирішує, які з наступних запобіжних заходів слід застосовувати вам.

1. *Обмеження на роботу або участь в інших видах діяльності, де існує ризик поширення інфекції.*
2. *Вам не дозволяється здавати кров, органи або тканини для трансплантації.*
3. *Якщо ви використовуєте шприци/голки/інше колюче обладнання для медичних цілей, не дозволяйте іншим використовувати їх.*
4. *Якщо ви використовуєте шприци/голки/ для вживання наркотиків, не дозволяйте іншим користуватись ними. Не користуйтеся загальною чашкою для змішування. Інструменти для ін'єкцій повинні зберігатися та утилізуватися таким чином, щоб вони не становили небезпеки зараження для оточуючих.*
5. *Повідомляйте, що у вас інфекція, яка передається через кров, коли звертаєтесь за стоматологічною або медичною допомогою, де персонал може контактувати з вашою кров'ю, наприклад, при заборі аналізів або хірургічному втручанні/операції.*
6. *Якщо ви хочете зробити татуювання, проколоти вуха або пройти якусь іншу процедуру, де використовуються гострі інструменти і де може статися кровотеча (наприклад, пірсинг), вам необхідно повідомити, що у вас є захворювання, що передається через кров, перш ніж процедура буде виконана.*

7. *Ви повинні повідомити свого сексуального партнера про те, що ви інфіковані ВІЛ, до статевого контакту, пов'язаного з ризиком передачі інфекції. Ризик зараження існує при всіх видах орального, вагінального і анального статевого акту. Оскільки презервативи можуть рватися, ви повинні повідомляти про ВІЛ, навіть якщо плануєте використовувати презерватив. Ви повинні використовувати презерватив під час статевого акту з проникненням.*
8. *Не діліться з іншими туалетними приладами, таким як бритва або зубна щітка.*
9. *Ви повинні відвідувати лікаря, якщо він вважає це необхідним.*

Якщо ви не згодні з певним правилом поведінки, ви можете звернутися до лікаря-інфекціоніста у вашому регіоні/ландстінгу.